

Miljø- og
Fødevareministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 1. oktober 2020

Minister for fødevarer, fiskeri og ligestillings besvarelse af spørgsmål nr. 1315 (MOF alm. del) stillet 28. august 2020 efter ønske fra Søren Egge Rasmussen (EL).

Spørgsmål nr. 1315

"Såfremt der omlægges 100.000 ha landbrugsjord til skov over de kommende 10 år, dvs. 10.000 ha årligt, hvor meget vil dette da koste årligt i omlægningstilskud fra 2021 og frem til og med 2030? Der anmodes om et anslået beløb pr. år samt angivelse af, hvor stor en procentandel af landbrugsstøtten dette vil udgøre, forudsat denne samlet er uændret frem til 2030. Endvidere anmodes om CO₂-effekten. Beregningsforudsætninger bedes angivet."

Svar

Skovrejsning foregår i dag primært som privat skovrejsning med tilskud via EU's landdistriktsprogram og som statslig skovrejsning. Hertil kommer frivillig skovrejsning, som private lodsejere etablerer uden statens mellemkomst. Statens omkostninger til at omlægge landbrugsjord vil afhænge af hvilken type af skovrejsning, der er tale om. CO₂-effekten og beregningsforudsætningerne varierer ligeledes mellem de forskellige typer af skovrejsning.

Da der aktuelt etableres mest skovrejsning via støtteordningen til privat skovrejsning i EU's landdistriktsprogram, er denne anvendt som eksempel i besvarelsen. Erfaringerne herfra giver et retvisende billede af de kendte projektindsatser, men der gøres opmærksom på, at der er tale om en mindre indsats end omfanget i scenariet opstillet af spørgeren. Da ordningen bygger på frivillighed vil muligheden for en opskalering i dette omfang ikke kun afhænge af muligheden for at finde finansiering til indsatsen, men også af den samlede incitamentsstruktur knyttet til alternative arealanvendelser, herunder lodsejeres forventning til markedsvilkår for produkter fra en skov. Støtteordningen administreres af Landbrugsstyrelsen.

Jeg har forelagt spørgsmålet for Landbrugsstyrelsen, som oplyser at:

"Der er i besvarelsen taget udgangspunkt i erfaringerne fra den gældende ordning for privat skovrejsning, hvor der gives tilskud til omlægning af landbrugsjord til skov. I den nuværende ordning, udgør løvtræer hovedparten af skovrejsningen, og andelen af nåletræer udgør cirka 10 procent.

Tilskudsordningen til privat skovrejsning har under det nuværende landdistriktsprogram til hovedformål at etablere nye skove, der forbedrer vandmiljøet og naturen ved en reduktion af kvælstof til søer, fjorde og/eller indre farvande, og indgår som et element i de kollektive virkemidler. Der er afsat 70 mio. kr. i alt til tilskudsordningen til privat skovrejsning 2020.

Støttesatsen i den nuværende ordning er 35.000 kr./ha og tilskudspuljen på 70 mio. kr. rækker til, at der kan etableres omkring 2.000 ha ny skov.

Hvis de samme forudsætninger, satser og omkostninger lægges til grund for udtagning af i alt 100.000 hektar landbrugsjord frem mod 2030 vil det statsfinansielle finansieringsbehov svare til 350 mio. kr. årligt. Nutidsværdien af de samlede omkostninger for en 10-årig periode vil udgøre 2,84 mia. kr. og det samlede finansieringsbehov 3,5 mia. kr.

Den samlede danske ramme til landbrugsstøtte (Søjle 1 og søjle 2 inkl. nationalmedfinansiering) forventes i perioden 2021-2030 at udgøre ca. 72 mia. kr. Dette beløb tager udgangspunkt i det netop vedtagne EU-budget som løber fra 2021-2027 og udbygget med en teknisk fremskrivning til 2030.

Forudsat at dette lægges til grund vil en omlægning af 100.000 ha landbrugsjord forudsætte, at omkring 5 procent af den samlede landbrugsstøtte afsættes til skovrejsning. Det skal bemærkes at anvendelse af landsbrugsstøttemidler skal ske inden for rammerne af gældende EU-regulering og at en omlægning af fordelingen af midler i landbrugsstøtten dermed ikke nødvendigvis er mulig.

Klimaeffekten af skovrejsning vil bl.a. bero på, hvilke jordtyper, der rejses skov på, hvilke træartsblandinger, der benyttes, og hvor effektiv en bevoksningspleje, der vil være i de nye kulturer. Beregninger fra Københavns Universitet¹ belyser forskellen mellem naturligt tilgroet skov, gennemsnitlig dansk skovrejsning siden 1990 og mulige mere klimaoptimerede modeller med højt islæt af højtydende og hurtigvoksende træartsblandinger. Hvis der som et regneeksempel tages afsæt heri, og der tages udgangspunkt i en klimaoptimeret model hvor 70 pct. af skovrejsningen vil være normalt gennemsnitlig og 30 pct. forskellige mere klimaoptimerede træartsblandinger vil der ved etablering af 100.000 hektar skov kunne forventes en samlet effekt på ca. 0,58 mio. tons CO₂-ækv. pr. år i 2030². Effekten stiger efter 10-20 år og toppe typisk først efter 20-40 år. Skovrejsning etableret i dag vil således have maximal effekt omkring 2050 afhængig af træartsvalg og driftsform.

Det understreges, at der er tale om et regneeksempel, hvor effekten afhænger af mange faktorer. Det er derfor vanskeligt at opgøre de samlede konsekvenser, herunder hvordan udtagning i større omfang vil ændre på de forudsætninger, der er lagt til grund for besvarelsen af spørgsmålet. De angivne tal og omkostninger kan således både blive højere og lavere end estimeret på baggrund af eksisterende ordninger.”

Mogens Jensen

/

Louise Piester

¹ Johannsen, V. K., Nord-Larsen, T., Vesterdal, L., & Bentsen, N. S., (2020). Kulstofbinding ved skovrejsning 2020: Sagsnotat, 44 s.

https://curis.ku.dk/ws/files/241891135/Sagsnotat_kulstof_skovrejsning_20200525_bilag.pdf

² Beregningsforudsætninger, jf. sagsnotat fra KU/IGN: Gennemsnitlig skovrejsning = 4,6 tons CO₂e/ha/år i de første 10 år. Højtydende arter = 11 tons CO₂e/ha/år i de første 10 år (gennemsnit af forskellige på gode og dårlige jorder). Gennemsnitlig bevoksningskvotient: 90 pct. Øvrige beregningsforudsætninger: Antaget effektivitet i bevoksningspleje: 85 pct. Undgået udslip af lattergas (som ved normal landbrugsdrift): -0,8 tons CO₂e/ha/år. Kulstofbinding/tab i jord ved fortsat landbrugsdrift regnes som nul (da det antages, at skovrejsning sker på højjorder, ikke lavbundsjorder). Ikke indregnet: Regnskabsmæssig bogføring af initialt kulstofstab ved ændret arealanvendelse fra landbrug med afgrøder til skov, undgået udslip af CO₂ som følge af reduceret kørsel med landbrugsmaskiner samt lækage- og substitutionseffekter ved hhv. reduceret dansk landbrugsproduktion og øget dansk træproduktion (hugst). Effekt i 2030 ved 70/30-fordeling af normal skov/klima-skov bliver under disse forudsætninger = $(4,6 \times 0,7 + 11 \times 0,3) \times 0,9 \times 0,85 + 0,8 = 5,8$ tons CO₂e/ha/år.

